

Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)

Кредити та кількість годин: 4 ECTS; 120 години: 20 лекційних, 20 практичних, 2 консультації та 78 самостійної роботи, екзамен

Статус дисципліни: обов'язкова
Мова навчання: українська
Форма навчання: очна (денна/вечірня)

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи знань про процес учіння людини, ознайомлення з фундаментальними теоріями, концепціями учіння. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі складуть уявлення про навчання як суспільну форму управління процесом учіння і розвитку особистості. У ході навчальної дисципліни відбувається засвоєння знань провідних педагогічних і соціальних впливів, які ведуть за собою розвиток суб'єкта учіння на різних вікових етапах.

Крім цього, вивчається особистість, її витоки, структурні компоненти та її внутрішній світ з позиції психології учіння. Слухачі розглянуть внутрішні джерела розвитку особистості.

Цей курс розкриває сучасні підходи до психології учіння людини (саморегульоване навчання, метакогнітивний моніторинг навчальної діяльності, емоційний інтелект як чинник її ефективності, проектна діяльність в освітньому процесі тощо) та є теоретико-методологічною основою майбутньої педагогічної діяльності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – сформувати у слухачів курсу уявлення про психологію учіння людини, а саме найважливіші вихідні теоретичні положення, позиції, категорії та їх суть, що покладаються в основу сучасних теоретико-практичних засад психології учіння людини.

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяти розвитку здатності здобувачів до ефективної професійної взаємодії, групової діяльності на засадах науковості та толерантності;
- розвивати здатність аспірантів діяти на основі етичних принципів професійної поведінки та наукової діяльності, усвідомлення ними своєї відповідальності перед суспільством, професією, колегами, здобувачами освіти;
- формувати здатність здобувачів до навчання протягом життя, розвивати їх вміння планувати та вирішувати завдання власного професійного й особистісного розвитку;
- розвивати дослідницькі компетенції аспірантів, зокрема їх здатність застосовувати провідні теорії, концепції учіння й розвитку для вирішення завдань наукового психологічного дослідження, а також до виявлення й глибокого аналізу взаємозв'язку освітнього й психологічного просторів;

- розвивати викладацьку компетентність аспірантів, зокрема їх готовність працювати на основі сучасних стандартів якості освіти, виступати агентами інноваційних змін, використовувати різні методи аналізу потреб споживачів освітніх послуг в галузі психології.

III. Результати навчання

До кінця цього курсу здобувачі наукового ступеню зможуть:

- розрізняти основні підходи до проблеми психічного розвитку і навчання, чинники та закономірності процесу учіння;
- розкривати суть основних теоретико-методологічних положень психології учіння, використовувати понятійний апарат, пов'язаний з навчальною діяльністю та особистісним розвитком;
- виокремлювати сучасні теоретичні та практичні досягнення в галузі психології учіння, виявляти нові тенденції її розвитку і критично оцінювати їх потенціал для вирішення завдань, що пов'язані з навчальною діяльністю та розвитком особистості;
- застосовувати системні теоретичні психологічні знання в галузі психології учіння для визначення власних стратегій саморозвитку як науковця-дослідника та викладача у сфері психології;
- демонструвати принципи високої педагогічної культури, готовність до розвитку власного професійного мислення та рефлексії.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Наукові підходи до проблеми психічного розвитку та навчання людини
2	Основи концепції генетичної психології. Генетичні методи дослідження (ЕГМ, ГММ) у психології учіння
3	Психіка і свідомість в контексті психології учіння людини
4	Загальнопсихологічні теорії розвитку, навчання та виховання (теорія вищої нервової діяльності І. П. Павлова, генетична епістемологія Ж. Піаже, біхевіоризм, гештальт-психологія та структурний підхід Вундта, психоаналітичні теорії розвитку особистості та психіки, персоналістичні напрямки вивчення розвитку)
5	Загальнопсихологічні теорії розвитку, навчання та виховання (теорія розвитку поведінки людини П. П. Блонського, культурно-історична теорія розвитку Л. С. Виготського, теорія експериментального навчання, асоціативно-рефлекторна теорія навчання Н. О. Менчинської, теорія поетапного формування розумових дій П. Я. Гальперіна)
6	Загальнопсихологічні теорії розвитку, навчання та виховання (теорія специфічних рушіїв розвитку Г. С. Костюка, концепція саморозвитку особистості, теорія учбової діяльності В. В. Давидова, теорія розвиваючого і виховуючого навчання, теорія керування процесом засвоєння знань Н. Ф. Талізінної, кібернетична теорія навчання)
7	Психологічні засади саморегульованої навчальної діяльності.
8	Метакогнітивний моніторинг навчальної діяльності
9	Емоційний інтелект як чинник успішності навчальної діяльності
10	Проектна діяльність в психології учіння

11	Загальнопсихологічні теорії розвитку, навчання та виховання
12	Студентоцентрикований підхід до викладання психології у вищій школі
13	Можливості та обмеження індивідуальної та групової проектної діяльності в освітньому процесі
14	Безпека навчально-виховного середовища, гуманізація та демократизація процесів учіння
15	Особистісна зрілість та компетентність суб'єктів навчально-виховного процесу
16	Проблема мотивації суб'єктів навчально-виховного процесу
17	Вплив розвитку інформаційних технологій на формування умінь, знань та навичок
18	Підсумковий контроль

